

PI

Primal Beliefs Inventory

(Inventarul Credințelor Primare)

(descriere sintetică/ pentru cercetare)

Copyright CONSTANTIN Ticu
tconst@uaic.ro
(004) 0744 643 467

Descriere PI

Inventarul Credințelor Primare – PI (Primal Beliefs Inventory) a fost construit de J.D.W. Clifton, C.L. Park, J.D. Baker și colaboratorii lor (2019) și permite evaluarea credințelor generale despre lume și viață, credințe pe care o persoană le are despre lumea în care trăiește, credințe personale care ar putea influența dezvoltarea personalității sale și starea lui de bine.

Inventarul PI (versiunea preliminară în limba română) conține 145 de itemi cu răspuns pe scală Likert în 6 trepte (de la 1- „Acord puternic” la 6- „Dezacord puternic”) și permite evaluarea a 22 de dimensiuni psihologice distincte - credințe despre lume și viață - care se pot grupate în 3 mari clase / categorii:

Lumea este

- **”sigură”** (vs. ”periculoasă”) cu sub-factorii (credințele) că ea este un loc *”agreabil”, ”regenerativ”, ”în progres”, ”inofensiv”, ”colaborativ”, ”stabil”, ”drept”*;
- **”incitantă”** (vs. ”anostă”): cu sub-factorii (credințele) că ea este un loc *”care merită explorat”, ”frumos”, ”bogat”, ”interesant”, ”semnificativ”, ”ușor de îmbunătățit”, ”amuzant”*;
- **”însuflețită”** (vs. ”mecanicistă”): în sensul că este percepută ca fiind *”interactivă”, ”cu scop”, ”că are nevoie de noi”* etc.

Pe lângă evaluarea a 17 factori (credințe primare) chestionarul PI permite și evaluarea altor 5 factori suplimentari, credințe necorelate între ele: Lumea este un loc*”acceptabil”, ”schimbător”, ”ierarhic”, ”interconectat”* și *”ușor de înțeles”*.

Toți acești factori se grupează într-un factor primar general **Lumea este „Bună”** (vs. Lumea este **”Rea”**) care se referă (la extrema pozitivă!) o credință personală bazală despre lume, în sensul că *lumea ar fi un loc minunat, frumos, fascinat, abundent, sigur, plin de înțeles, ușor de îmbunătățit și în progres*.

Varianta originală (în limba engleză) a **Inventarului PI** are 99 de itemi, însă în varianta românească preliminară (de validare și calibrare) s-au introdus și câte 2 itemi suplimentari pentru fiecare factor terțiar.

În timpul completării instrumentului, există și câțiva *itemi de control* pentru a verifica atenția și implicarea persoanei care răspunde la itemii chestionarului.

Calitățile psihometrice preliminare ale Inventarului PI iau fost deja verificate pe un lot de 1233 de evaluări (distribuția datelor, consistență internă pe factori, structură factorială etc.), studiile de calibrarea instrumentului în limba română realizându-se în colaborare cu echipa condusă de J.D.W. Clifton.

Aflându-se într-o etapă avansată de validare finală Chestionarul PI trebuie *folosit cu precauție*, rezultatele oferite în Raportul de evaluare trebuind confirmate sau coroborate cu informații obținute cu ajutorul altor instrumente standardizate sau cu cele obținute din alte surse (interviu, observații, opinii ale unor terțe persoane etc).

Timpul mediu de completare este de aproximativ 15 minute.

Vârsta minimă de la care este e completare este de aproximativ 15 minute.

FACTORII PI

Lumea este

REA vs. BUNĂ

(–) *Consideră că lumea este, în mod fundamental, periculoasă, mecanicistă și urâtă. Percepe viața și realitatea ca fiind lipsite de intenție, valoare și scop și crede că nu are vreun rol de jucat în lume. După părerea sa, necunoscutul nu merită explorat. Crede că pesimismul nu spune nimic despre sine, ca persoană, ci este o reacție rațională față de lumea exterioară, pe care (teoretic) o împărtășim. Este convins(ă) că pesimismul reprezintă singura atitudine lipsită de naivitate în fața vieții și că lumea nici măcar să-și merite existența.*

(+) *Consideră că lumea este, în mod fundamental, sigură, vie și fascinantă. Percepe viața și realitatea ca fiind impregnate cu intenție, valoare și scop și crede că i s-a desemnat un rol de jucat în lume. După părerea sa, necunoscutul ascunde lucruri extraordinare. Deși în ochii altora poate apărea ca fiind „pe altă lume”, se percepe ca fiind singurul/a care știe cum stau lucrurile în realitate. Crede că optimismul este singura atitudine rezonabilă, iar pesimismul reprezintă o absurditate, o nebunie sau o etapă din călătoria spre vindecare.*

SIGURĂ vs. PERICULOASĂ

(–) *Crede că lumea se caracterizează prin suferință, degradare, lipsuri, brutalitate și că, până la proba contrarie, toate activitățile, oamenii și locurile sunt periculoase. Adesea, îi percepe pe cei relaxați drept „naivi” și consideră că aceștia nu știu cum stau lucrurile în realitate.*

(+) *Crede că lumea se caracterizează prin cooperare, stabilitate, confort și că, până la proba contrarie, activitățile, oamenii și locurile sunt sigure. Despre cei ce văd lumea ca „foarte periculoasă”, consideră că gândesc patologic și că nu știu cum stau lucrurile în realitate.*

Agreeabilă vs. dezagreeabilă

(–) *Crede că lumea este plină de lucruri și situații incomode sau chinuitoare, care pot cauza suferință.*

(+) *Crede că majoritatea lucrurilor sunt plăcute și comode, lumea fiind caldă, blândă, agreeabilă și lejeră.*

Cooperativă vs. Competitivă

- (–) Crede că lumea se caracterizează prin competiție continuă și nemiloasă.
- (+) Crede că lumea se caracterizează prin încredere, cooperare și lucru în echipă.

Dreaptă vs. Nedreaptă

- (–) Consideră că lumea este un loc nedrept, unde arareori cineva primește ceea ce merită
- (+) Consideră că lumea este un loc echitabil, unde fiecare primește răsplata în funcție de propriile fapte.

Inofensivă vs. Amenințătoare

- (–) Crede că lumea este înspăimântătoare și că la tot pasul pândesc pericole serioase.
- (+) Crede că majoritatea lucrurilor și situațiilor sunt sigure și, de obicei, nu prezintă nicio amenințare.

În progres vs. În declin

- (–) Crede că lumea în care trăim devine din ce în ce mai rea.
- (+) Crede că lumea în care trăim devine din ce în ce mai bună.

Regenerativă vs. În degradare

- (–) Consideră că lucrurile au tendința naturală de a se înrăutăți, de a decădea și de a se degrada.
- (+) Consideră că lucrurile au tendința naturală de a se echilibra, de a se repara și de a se îmbunătăți.

Stabilă vs. Fragilă

- (–) Crede că majoritatea lucrurilor și situațiilor sunt fragile și se pot destrăma cu ușurință.
- (+) Crede că majoritatea lucrurilor sunt rezistente și greu de distrus.

INCITANTĂ vs. ANOSTĂ

(–) Percepe lumea în care trăim ca fiind anostă, lipsită de sens și urâtă, motiv pentru care nu merită să fie explorată. Pentru el/ ea, lumea este un loc sărăcăcios, cu puține oportunități. Consideră că frumusețea adevărată și lucrurile fascinante sunt rare și nu găsește prea multe motive de amuzament în lumea în care trăiește.

(+) Vede lumea ca pe un loc încântător, bogat în oportunități și plin de sens, fiind fascinat(ă) de toate cele ce îl/ o înconjoară. Oriunde ar privi, observă și apreciază frumusețea lucrurilor și își dorește să exploreze cât mai mult. Observă cu ușurință și partea nostimă a situațiilor și crede că viața este un dar care trebuie apreciat.

Amuzantă vs. Fără umor

- (–) Consideră că lucrurile cu adevărat amuzante sunt puține și rare.
- (+) Crede că umorul se află pretutindeni.

Bogată vs. sărăcăcioasă

- (–) Pentru el (ea), lumea este un loc ce oferă puține oportunități.
- (+) Vede lumea ca fiind un loc generos, cu foarte multe de oferit.

Frumoasă vs. Urâtă

- (–) Vede lumea ca fiind mai degrabă urâtă și consideră că lucrurile cu adevărat frumoase sunt rare și puține.
- (+) Percepe lumea ca fiind un loc încântător și apreciază frumusețea în toate formele ei.

Interesantă vs. Plictisitoare

- (–) Percepe lumea ca fiind monotonă și plictisitoare.
- (+) Consideră că lumea este un loc plin de lucruri captivante, unde este greu să te plictisești.

Merită explorată vs. Nu merită explorată

- (–) Crede că nu merită să investească efort pentru a încerca sau explora lucruri noi.
- (+) Consideră că aproape orice în lume merită încercat sau explorat.

Semnificativă vs. Lipsită de sens

- (–) Consideră că aproape toate lucrurile sunt lipsite de sens, inutile.
- (+) Crede că majoritatea lucrurilor din lume contează și sunt importante.

Ușor de îmbunătățit vs. Greu de îmbunătățit

- (–) În viziunea sa, cele mai multe lucruri nu pot fi îmbunătățite.
- (+) Consideră că majoritatea lucrurilor și situațiilor pot fi ameliorate, dacă cineva își propune acest lucru.

ÎNSUFLEȚITĂ vs. MECANICISTĂ

(–) Consideră că lumea este un loc neanimat, lipsit de conștiință sau de intenționalitate. Pentru el/ ea, nu există un scop superior al întâmplărilor obișnuite iar universul nu influențează sau se implică în viața oamenilor, nu are nevoie de aceștia. Este inutil să căutăm sens în mesajele pe care ni le-ar transmite universul.

(+) Consideră că lumea este un spațiu viu, unde toate se întâmplă cu un motiv. Pentru el/ ea, viața este o relație cu un univers activ, care influențează evenimentele și care are nevoie de ajutor pentru atingerea unor scopuri importante. Crede că este important să fim receptivi la mesajele pe care ni le transmite universul.

Are nevoie de mine vs. nu are nevoie de mine

- (–) Consideră că nu există o sarcină sau un scop anume pentru care lumea să aibă nevoie de el (ea).
- (+) Este de părere că universul are nevoie de el (ea) pentru a realiza o sarcină importantă.

Cu scop vs. Fără scop

- (–) Crede că cele mai multe lucruri apar ca urmare a forțelor oarbe ale șansei, fără un scop precis.
- (+) Consideră că toate lucrurile se întâmplă în conformitate cu un scop superior.

Interactivă vs. Indiferentă

- (–) Crede că universul este indiferent. Evenimentele care au loc nu au legătură cu el (ea) sau cu ceva ce a făcut.
- (+) Consideră că lucrurile care i se întâmplă sunt legate de ceva ce a făcut sau încearcă să îi transmită un mesaj.

MISCELANEEA

Acceptabilă vs. Inacceptabilă

- (–) Crede că cele mai multe lucruri trebuie îmbunătățite constant prin eforturi susținute.
- (+) Este de părere că sunt majoritatea lucrurilor sunt suficient de bune așa cum sunt deja.

Ierarhică vs. Nonierarhică

- (–) Este de părere că cele mai multe lucruri au practic aceeași valoare, indiferent dacă este vorba de plante, animale sau oameni.
- (+) Consideră că majoritatea lucrurilor pot fi clasificate în ierarhii, fiind mai bune sau mai rele unele în comparație cu celelalte.

Interconectată vs. Divizibilă

- (–) Consideră că majoritatea lucrurilor din lume sunt independente, separate unele de altele.
- (+) Are tendința de a crede că toate lucrurile sunt interconectate, în conexiune unele cu celelalte.

Schimbătoare vs. Statică

- (–) Consideră că majoritatea lucrurilor rămân neschimbate de-a lungul timpului.
- (+) Crede că totul în lume se schimbă și se transformă constant.

Ușor de înțeles vs. Greu de înțeles

- (–) Crede că lumea este un loc confuz, dificil de descifrat.
- (+) Consideră că majoritatea lucrurilor sunt suficient de clare și ușor de pătruns.

Răspunsuri random

- (–) Citește cu atenție afirmațiile din chestionar și răspunde cu grijă la ele (scoruri mici), se grăbește, nu citește până la capăt afirmațiile sau marchează greșit răspunsurile (scoruri medii) sau completează la întâmplare variantele de răspuns (scoruri mari).
- (+) Citește cu atenție afirmațiile din chestionar și răspunde cu grijă la ele (scoruri mici), se grăbește, nu citește până la capăt afirmațiile sau marchează greșit răspunsurile (scoruri medii) sau completează la întâmplare variantele de răspuns (scoruri mari).

ÎNREGISTRARE DATE PI

Pentru scorare manuală & cercetare

1. Se creează o bază de date în care fiecare item al chestionarului PI se definește ca o variabilă numerică cu rădăcina PI (PI1, PI2, PI145) la care se adaugă variabile socio-demografice.
2. În baza de date, pentru toți itemii, se introduc valorile pe scale ale răspunsurilor oferite de fiecare subiect (în foarte mică măsură = 1, în mică măsură = 2, în măsură medie = 3, în mare măsură = 4, în foarte mare măsură = 5).
3. După introducerea în baza de date a valorilor bifate pe chestionar și salvarea bazei de date ("Nume_bazadatePI_0.sav") se verifică corectitudinea datelor introduse pentru identificarea eventualelor erori de înregistrare (11, în loc de 1; 22 în loc de 2 etc.) În SPSS se pot verifica prin: *Analyze - Descriptive statistics – Frequencies, Minimum si Maximum*).
4. În aceeași bază de date se introduc și valorile la celelalte probe psihologice sau alte variabile luate în calcul în designul de cercetare și se calculează scorurile pe factori la acest probe psihologice/ variabile.
5. Se trimite baza de date corect completată la adresa tconst@uaic.ro solicitând verificarea consistenței interne și calcularea scorurilor pe factori.

Pentru scorare automată & generare profil psihologic

Chestionarul PI poate fi aplicat și în format electronic (on-line), prin invitații e-mail trimise de pe platforma **PsihoProfile** (www.psihoprofile.ro). Detaliile succinte referitoare la utilizarea PsihoProfile se găsesc la adresa <https://goo.gl/4vXNfY> sau pe pagina web <http://www.psihoprofile.ro/Public/Viitorul>.

Dacă se dorește aplicarea chestionarului în format imprimat (creion-hârtie) și înregistrarea ulterioară în baza de date PsihoProfile (alături de chestionarele aplicate on-line), după logarea pe PsihoProfile, în secțiunea *EVALUARE - Aplică chestionare – (selectează) PI - Introdu răspunsuri*, pot fi introduse datele de pe chestionarele aplicate în varianta imprimată.

La finalul cercetării (după aplicarea/ înregistrarea tuturor chestionarelor), pentru a avea acces la baza de date cu toate chestionarele completate (on-line - introduse automat sau imprimat - introduse manual), se va trimite un e-mail la adresa tconst@uaic.ro pentru a solicita baza de date, precizând: *Numele si prenumele studentului/ cercetătorului* (clientului PsihoProfile, cel care a oferit spre completare chestionarul), *Denumirea chestionarului/ chestionarelor aplicate*, intervalul în care au fost culese datele și numărul aproximativ de persoane evaluate. Ca răspuns la acest e-mail se va primi o bază de date în format Excel sau SPSS cu toate chestionarele completate (itemi și scoruri pe factori).

CITARE PENTRU UTILIZAREA PI

Descriere instrument

(de introdus în secțiunea *Metodologia / Designul cercetării: Instrumente utilizate*)

Inventarul **PI (Primal Beliefs Inventories)** a fost creat și validat de o echipă condusă de C.D.W. Clifton (Clifton, Park, Baker & all, 2019) și permite *evaluarea credințelor generale despre lume și viață*, credințe pe care o persoană le are despre lumea în care trăiește și care i-ar putea influența dezvoltarea personalității și starea sa de bine. Varianta în limba română a Inventarului PI este formată din 145 de itemi cu răspuns pe scală Likert în 6 trepte (de la 1- „Acord puternic” la 6- „Dezacord puternic”) asigurând *evaluarea a 22 de dimensiuni psihologice* distincte (credințe despre lume și viață), grupate în 3 mari clase / categorii (*Lumea este ... ”sigură” vs. ”periculoasă”; ”incitantă” vs. ”anostă” sau ”însuflețită” vs. ”mecanicistă”*) toate subsumate unui factor general care descrie o credință generală despre lume în sensul că (la polul pozitiv!) *lumea este un loc minunat, frumos, fascinat, abundent, sigur, plin de înțeles, ușor de îmbunătățit și în progres.*

Pentru citare:

(Constantin et al., 2022)

Constantin et al., (2022), The structure of primal world beliefs in Romanian version. Adaptation and initial validation of the Primal Beliefs Inventory (PI-99)(manuscris)

Bibliografie:

- Clifton, J. D., Baker, J. D., Park, C. L., Yaden, D. B., Clifton, A. B., Terni, P., ... & Seligman, M. E. (2019). Primal world beliefs. *Psychological Assessment*, 31(1), 82.
- Clifton, J. D., & Yaden, D. B. (2021). Brief measures of the four highest-order primal world beliefs. *Psychological Assessment*.
- Clifton, J. D. (2020). Testing if primal world beliefs reflect experiences—or at least some experiences identified ad hoc. *Frontiers in Psychology*, 11, 1145.